MANIFESTĂRILE ŞTIINŢIFICE ALE INSTITUTULUI „BUCOVINA” AL ACADEMIEI ROMÂNE DIN 2017

VASILE I. SCHIPOR

Die wissenschaftlichen Veranstaltungen des „Bukowina”-Instituts der Rumänischen Akademie 2017

(*Zusammenfassung*)[*]

Die 2009 institutionalisierten Kolloquien des „Bukowina”-Instituts, die sich über die zwei grossen wissenschaftlichen Forschungsprogramme erstrecken – „Die Bukowina. Buch, Kultur, Zivilisation” und „Die Bukowina. Identität, Traditionen, Werten” – und als wichtigste Unterstützungmittel und Ausdrucksformen des inneren wissenschaftlichen Lebens des Instituts betrachtet werden – so der Veranlasser derselben, Vasile I. Schipor, wissenschaftlicher Forscher und Sekretär des Instituts und Redaktionssekretär der Zeitschrift „Analele Bucovinei” – haben einige vorrängige Ziele: – die Förderung der Kultur- und Zivilisationswerten (der Kulturerbe) der Bukowina; – die Entdeckung einiger neuen Verständnis- und Deutungsperspektiven mit Bezug auf den Bukowiner kulturellen Raum und auf das hiesige kulturelle Phenomän; – die Anregung der Konkurrenzfähigkeit/ konkurrenzfähigen Zusammenarbeit zwischen den Forschern, um den Anforderungen der fundamentalen nationalen und europäischen Grenzforschung gewachsen zu werden; – die Anregung, Bildung und Befestigung eines neuen und modernen Bewusstseins bezüglich des Wertes des eigenen Patrimoniums als Bestandteil des europäischen; – das Auftauchen von kulturellen, energetischen, integrativen Modellen auf dem ehemaligen Gebiet der historischen Bukowina. Der weiterliegende Beitrag bezieht sich auf die wissenschaftlichen Kolloquien, die vom „Bukowina”- Institut 2017 veranstaltet wurden, und gleichzeitig auf die internationale, jährlich organisierte wissenschaftliche Tagung, wobei kritische Bemerkungen und Vorschläge für die zukünftige Tätigkeit gemacht werden.

Schlüsselwörter und -ausdrücke: die historische Bukowina, internes Seminar, wissenschaftliches Kolloquium, die Förderung der Kultur- und Zivilisationswerten der Bukowina, neue Verständnis- und Deutungsperspektiven des Bukowiner Kulturraumes, konkurrenzfähige Zusammenarbeit, das Auftauchen von kulturellen, energetischen, integrativen Modellen auf dem ehemaligen Gebiet der historischen Bukowina, Institutionen der Moderne.

Cea dintâi manifestare ştiinţifică din anul 2017 a Institutului „Bucovina” al Academiei Române este colocviul ştiinţific „Documenta Bucovinae Historica”. Lucrările

[*] Traducere: Ştefăniţa-Mihaela Ungureanu.

Analele Bucovinei, **XXV**, *1* (50), p. 319–328, Rădăuţi – Bucureşti, 2018

BDD-A32730 © 2018 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:40:29 UTC)

colocviului se desfăşoară la Cernăuţi în ziua de 27 mai 2017, orele 15,00–17,30. Organizat în colaborare cu Centrul Cultural Român „Eudoxiu Hurmuzachi", acesta cuprinde, în formatul prin care s-a impus, timp de aproape un deceniu, în viaţa ştiinţifică şi culturală din Bucovina, un *Cuvânt de deschidere*, rostit de scriitorul şi jurnalistul Vasile Tărâţeanu, m. o. al Academiei Române, preşedintele Centrului Cultural Român „Eudoxiu Hurmuzachi", şi de CS II dr. Marian Olaru, directorul interimar al Institutului „Bucovina" al Academiei Române.

Prima parte a colocviului cuprinde şase referate-impuls, care, spre deosebire de manifestarea similară din anul 2016, sunt susţinute exclusiv de către cercetătorii de la Rădăuţi: – cercet. st. Elena Pascaniuc, *Dimitrie Dan (1856–1927), m. c. al Academiei Române, la 160 de ani de la naştere*; – CS III dr. Rodica Iaţencu, *Proiectul Institutului „Bucovina" de editare a documentelor privind istoria Bucovinei. Discursuri parlamentare*; – CS III dr. Vasile I. Schipor, *Miroslava-Olga Şandru la centenarul naşterii sale. Câteva note pentru un studiu de caz*; – CS drd. Ştefănița-Mihaela Ungureanu, *Lotte Berg (1907–1981), traducătoare şi autoare de cărţi pentru copii*; – CS II dr. Marian Olaru, *Tehnici de supravieţuire în comunism. Studiu de caz: Pantelimon Chirilă*; – CS III dr. Ovidiu Bâtă, *Monumente austriece din Bucovina secolului al XIX-lea*.

Moderator al lucrărilor din prima parte a programului este CS III dr. Vasile I. Schipor, secretar ştiinţific al Institutului „Bucovina".

Partea a doua a Colocviului ştiinţific „Documenta Bucovinae Historica" cuprinde o dezbatere tematică: *Izvoarele istoriei Bucovinei între inedit şi edit*, moderată de CS II dr. Marian Olaru, directorul interimar al Institutului „Bucovina".

Semnalul editorial al colocviului, secţiune tradiţională a manifestărilor academice organizate de Institutul „Bucovina" al Academiei Române, cuprinde cărţi şi periodice noi referitoare la Bucovina: – *„Făt-Frumos" (Suceava, 1926 – Cernăuţi, 1934 – Bucureşti, 1940 – Cernăuţi, 1941 – Râmnicu Vâlcea, 1944). Bibliografie*, studiu introductiv şi notă asupra ediţiei de dr. Vasile I. Schipor, bibliografie, indice de nume şi album de dr. Alis Niculică, Suceava, Editura Accent Print, MMXVI, 300 p. (Elena Pascaniuc); – *Bucovineni în Parlamentul României Întregite*, vol. II.1, *Adunarea Deputaţilor, legislatura 1920–1922*, ediţie îngrijită, studiu introductiv, note şi comentarii de Rodica Iaţencu şi Marian Olaru, indice de nume de Rodica Iaţencu, Bucureşti, Editura Academiei Române, Colecţia „Enciclopedia Bucovinei în studii şi monografii" (42), seria „Documente" (2), 2016, 342 p. (Vasile I. Schipor); – Vasile I. Schipor, *Calendare şi almanahuri româneşti din Bucovina (1811–1918). Contribuţia lor la propăşirea cultural-naţională a românilor bucovineni*, *Cuvânt-înainte* de dr. Mihai-Ştefan Ceauşu, cercetător ştiinţific gr. I, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol" Iaşi al Academiei Române, Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", seria „Documenta", 2016, 794 p. (Marian Olaru); – „Analele Bucovinei", Rădăuţi – Bucureşti, anul XXIII, nr. 1 (46), [ianuarie – iunie] 2016 (Ştefănița-Mihaela Ungureanu); – „Analele Bucovinei", Rădăuţi – Bucureşti, anul XXIII, nr. 2 (47), [iulie – decembrie] 2016 (Elena Pascaniuc).

BDD-A32730 © 2018 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:40:29 UTC)

Moderator al acestei secțiuni din program este Vasile Tărâțeanu, m. o. al Academiei Române, preşedintele Centrului Cultural Român „Eudoxiu Hurmuzachi” din Cernăuți.

Lucrările reuniunii se încheie cu câteva observații critice privind carențele de comunicare din activitatea de organizare a colocviului, lipsa condițiilor pentru proiecțiile multimedia din sala de conferințe, neimplicarea comunității românești din Cernăuți în programul științific al colocviului, suprapunerile din programul zilei, ce au condus la izolarea cercetătorilor de la Rădăuți de lucrările Conferinței omagiale consacrate omagierii academicianului bucovinean Dimitrie Dan, la împlinirea a 90 de ani de la moartea sa, organizată în prima parte a zilei, cu participarea, între alții, a academicianului Bogdan Simionescu, vicepreşedinte al Academiei Române, precum şi cu unele concluzii.

După program, participanții sunt invitați la o promenadă în partea veche a orașului, bucurându-se de serviciile unui bun cunoscător al Cernăuților de altădată, Dragoş Olaru.

Inițiator şi responsabil de proiect este CS II dr. Marian Olaru, iar parteneri media sunt cotidianul „Crai nou” (Suceava) şi Euromedia „Bucovina” (Cernăuți).

Cea de a doua manifestare științifică, organizată în 2017, de către Institutul „Bucovina” al Academiei Române este Conferința științifică internațională „Bucovina şi bucovinenii în istorie”. Aceasta este, totodată, cea de a XXV-a sesiune anuală de referate şi comunicări științifice a instituției academice de la Rădăuți, consacrată în acest an împlinirii a 25 de ani de la înființarea Centrului de Studii „Bucovina” (Rădăuți, 6 septembrie 1992), şi se desfăşoară la Rădăuți (29 septembrie 2017) şi Cernăuți (30 septembrie 2017).

În programul reuniunii sunt înscrise 31 de comunicări.

Vineri, 29 septembrie, la Galeria de Artă din municipiul Rădăuți are loc deschiderea oficială a lucrărilor, orele 10,00–10,15, onorată acum şi de administrația locală, prin primarul urbei, Nistor Tătar. Dr. Ortfried Kotzian, fost director al Institutului „Bukowina” din Augsburg şi director fondator al parteneriatului științific tripartit germano-româno-ucrainean, din perioada 1993–2002, prezintă cuvântul de salut al dr. Maren Röger, actualul director al Institutului „Bukowina” din Augsburg, adresat participanților la conferința aniversară de la Rădăuți: „Mult stimate doamne, stimați domni, dragi colegi. Instituțiile noastre au fost înființate aproape concomitent. Institutul din Augsburg a luat ființă la inițiativa fostului preşedinte al Consiliului Regional Schwaben, dr. Georg Simnacher, care a fost interesat de dimensiunea istorică a conviețuirii în Bucovina, dar şi de ideea transferării şi aplicării acestui model de conviețuire în societatea contemporană din Republica Federală Germania, intens marcată de fenomenul migraționist.

Institutul din Augsburg a fost surprins, la înființare, de căderea Cortinei de Fier şi, într-un anumit sens, şi-a schimbat, peste noapte, cum s-ar zice, destinația. Cooperarea directă cu parteneri din regiune a devenit enorm de importantă, atât de importantă cum nimeni nu şi-a închipuit la momentul înființării. Astfel, institutul

BDD-A32730 © 2018 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:40:29 UTC)

dv., înființat în anul 1992, la Rădăuți, sub patronajul Academiei Romane, a devenit partener de bază de la bun început.

Îmi face o onoare deosebită faptul că pot să vă transmit, astăzi, felicitări cu ocazia acestui jubileu important. Personal, în calitate de nouă directoare a institutului, din aprilie anul acesta, urmându-i în funcție domnului Otto Hallabrin, aș fi dorit mult să particip la această sesiune festivă importantă. Din păcate, de această dată, din motive familiale, nu pot pleca pentru mai multe zile din Augsburg. Dar, cu proxima ocazie, voi vizita cu plăcere Institutul dv., pe care l-am cunoscut în anul 2015. Mi-ar face plăcere să ne gândim împreună la posibile colaborări științifice pe viitor.

De asemenea, este un semn frumos de continuitate faptul că, în aceste vremuri pline de transformări, dr. Kotzian, fostul director fondator și cel care a dat Institutului direcțiile de activitate în faza de constituire, rostește astăzi, pentru mine, cuvântul de salut. Doresc Institutului dv. «La mulți ani!», cu cât mai multe conferințe științifice și publicații interesante! Instituțiilor noastre le doresc un viitor comun, de lungă perspectivă și cu cooperări multiple".

După deschiderea oficială a manifestării, susțin comunicări: – CS II dr. Marian Olaru, Institutul „Bucovina", Rădăuți: *Institutul „Bucovina" la 25 de ani de la înființare. Realizări şi perspective*; – dr. Ortfried Kotzian, Augsburg (Germania): *Considerații privind însemnătatea Institutelor „Bucovina" din Germania, Ucraina şi România*; – CS III dr. Vasile I. Schipor, Institutul „Bucovina", Rădăuți: *Periodicul „Analele Bucovinei" şi contribuția sa la diseminarea rezultatelor cercetării științifice*; – CS III dr. Rodica Iațencu-Jugrin, „Bucovina", Rădăuți: *„Enciclopedia Bucovinei în studii și monografii" şi contribuția sa la cercetarea sistematică a problemelor Bucovinei*; – prof. univ. dr. Alexandrina Cernov, membru de onoare al Academiei Române (Cernăuți, Ucraina): *Sextil Pușcariu și Bucovina*; – drd. Justinian-Remus Cojocar, preot paroh la Biserica „Sfântul Dumitru" din Suceava: *Biserica ortodoxă şi Viena – biruință a sufletului românesc.*

După o pauză de cafea, 11,45–12,00, lucrările Conferinței continuă până la orele 14,00 cu susținerea de comunicări: – lector univ. dr. Harieta Mareci-Sabol, Facultatea de Istorie-Geografie a Universității „Ștefan cel Mare" din Suceava: *Scurt istoric al imunizării în Bucovina secolului al XIX-lea: variolizarea*; – dr. Aura Brădățan, dr. Ion Mareș, Casa Memorială „Simion Florea Marian", Muzeul Bucovinei Suceava: *Documente istorice referitoare la Biserica „Sf. Dumitru" din Suceava, colecționate de academicianul Simion Florea Marian*; – prof. dr. I. Filipciuc, Fundația Culturală „Biblioteca Miorița" Câmpulung Moldovenesc: *Congresul general al Bucovinei, 15–28 noiembrie 1918*; – dr. Alis Niculică, Biblioteca Bucovinei „I. G. Sbiera", Suceava: *Bucovina anului 1918 oglindită în paginile gazetei „Glasul Bucovinei"*; – CS III dr. Vasile I. Schipor, Institutul „Bucovina", Rădăuți: *Memorialistica bucovinenilor. Farmecul indelebil al culturilor în dialog.*

Moderator al lucrărilor celei dintâi părți a Conferinței, în cadrul căreia se susțin 11 comunicări, este CS II dr. Marian Olaru, director interimar al Institutul „Bucovina".

BDD-A32730 © 2018 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:40:29 UTC)

După masa de prânz de la Restaurantul Național, orele 14,00–16,00, lucrările Conferinței continuă cu susținerea altor șapte comunicări: – CS Elena Pascaniuc, Institutul „Bucovina”, Rădăuți: *Basmul fantastic în colecția de poveşti populare a lui I. G. Sbiera*; – CS III dr. Ovidiu Bîtă, Institutul „Bucovina”, Rădăuți: *O cronologie a cercetării şi exploatării miniere în Bucovina*; – conf. univ. dr. Carmen Chaşovschi, Universitatea „Ştefan cel Mare”, Suceava: *Peisajul cultural din sudul Bucovinei. Intervenții şi transformări*; – dr. Carol Mohr, Universitatea „Ştefan cel Mare”, Suceava: *Uzul limbii materne ca parametru definitoriu al vitalității unui grup etnic minoritar. Analiză socio-lingvistică, cu referire specială la minoritatea germană din sudul Bucovinei*; – dr. Alexandru-Ovidiu Vintilă, Biblioteca Bucovinei „I. G. Sbiera”, Suceava: *Sub zodia nefastă a bolşevismului. În căutarea lui Constant Tonegaru*; – Luzian Geier, Bukowina-Institut, Augsburg (Germania): *Bucovina în imagini. Un exemplu actual de album cu ilustrate vechi din Cernăuți*; – bibliotecar Raluca-Irina Muscă, CS III dr. Vasile I. Schipor, Institutul „Bucovina”, Rădăuți, *Bucovinenii şi Bucovina în imagini de epocă. Oameni şi locuri*, prezentare power-point. Sunt reunite în acest album 150 de imagini de colecție, provenind din întreaga Bucovină de altădată, orânduite alfabetic. Coloana sonoră a montajului este preluată din *Nocturnele* lui Frédéric Chopin (1810–1849). Pe durata comunicărilor susținute în acest panel, sunt proiectate 79 de imagini (reproduceri după fotografii), acestea alcătuind un istoric al instituției de la Rădăuți, conturat prin contribuția bibliotecarei Raluca-Irina Muscă (evenimente majore, precum adunarea solemnă de înființare, din 6 septembrie 1992; reuniuni științifice interne și internaționale; personalități aflate în vizită la Rădăuți; momente din activitatea Institutului etc.).

Semnalul editorial al Conferinței cuprinde cinci cărți și două periodice: – Radu-Florian Bruja, Helena Krasowska, Magdalena Pokrzyńska,*Bukowina. Inni wśród Swoich.* Bucovina, acasă printre ai săi, Warszawa – Zielona Góra – Piła, Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk, 2017, 338 s. (Vasile I. Schipor); – Jan Bujak, *Kronika bukowińskich Polaków, 1911–1914.* Cronica polonezilor bucovineni, 1911–1914, Suceava, Związek Polaków w Rumunii. Uniunea Polonezilor din România, 2017, 308 p.; – Karina Stempel-Gancarczyk, Elźbieta Wieruszewska-Calistru (sub redacția), *Historia i dzień dzisiejszy relacji polsko-rumuńskich/*Istoria şi prezentul relațiilor polono-române, Suceava, Związek Polaków w Rumunii. Uniunea Polonezilor din România, 2017, 480 p. (Vasile I. Schipor); – Cassian Maria Spiridon, Mircea, Platon, Liviu Papuc (editori), *„Convorbiri literare”. Corpus de texte ilustrative*, vol. I, partea a patra, *România în Belle Époque*, *1887–1899*, Iași, Editura revistei „Convorbiri literare”, 2017, 498 p. (Elena Pascaniuc); – *** *Raimund Friedrich Kaindl. Studii cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la naştere*, Cernăuți, 2016, 221 p. (Rodica Jugrin); – „Scriptum”, serie nouă, buletin trimestrial al Bibliotecii Bucovinei „I. G. Sbiera”, Suceava, anul XXIII, nr. 1–2, ianuarie – iunie, 2017, 40 p. (Alis Niculică); – „Bucovina literară”, serie nouă, Suceava, anul XXVIII, nr. 7–8 (317–318), iulie – august 2017, 96 p. (Alexandru-Ovidiu Vintilă).

BDD-A32730 © 2018 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:40:29 UTC)

Moderator al lucrărilor Conferinței din după-amiaza zilei de 29 septembrie 2017 este CS III dr. Vasile I. Schipor, secretarul științific al Institutului „Bucovina" al Academiei Române.

Prima zi a lucrărilor Conferinței științifice internaționale „Bucovina și bucovinenii în istorie" se încheie cu dezbateri pe marginea celor 18 comunicări susținute la Rădăuți și cu precizarea unor concluzii.

Lucrările din cea de a doua zi a Conferinței științifice internaționale „Bucovina și bucovinenii în istorie", consacrată împlinirii a 25 de ani de la înființarea Centrului de Studii „Bucovina" (6 septembrie 1992), se desfășoară la Centrul Cultural Român „Eudoxiu Hurmuzachi" din Cernăuți, Str. Olga Cobileanska nr. 7, în 30 septembrie 2017. Participă la lucrările Conferinței și doi dintre directorii fondatori ai parteneriatului științific germano-româno-ucrainean din perioada 1993–2002: prof. univ. dr. Oleg Panciuc, fost director al Centrului Bucovinean de Cercetării Științifice al Universității Naționale „Jurii Fedkovici" din Cernăuți (Ucraina), și dr. Ortfried Kotzian, fost director al Institutului „Bukowina" din Augsburg (Germania). Lor li se adaugă Serhii Osaciuk și Petro Rychlo, cercetători la vechiul Centru Bucovinean de Cercetări Științifice de la Cernăuți.

În prima parte a zilei, orele 9,30–13,30, aici susțin comunicări: – prof. univ. dr. Alexandrina Cernov, membru de onoare al Academiei Române (Cernăuți, Ucraina): *Sextil Pușcariu și Bucovina*; – CS III dr. Vasile I. Schipor: *Periodicul „Analele Bucovinei" și contribuția sa la diseminarea rezultatelor cercetării științifice*; – dr. Dragoș Olaru, Cernăuți: *Traian Popovici – figură emblematică a Bucovinei*; – dr. Constantin Ungureanu, Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Republicii Moldova (Chișinău): *Istoriografia cu referire la sistemul de învățământ din Bucovina în perioada 1774–1918*; – CS II dr. Ștefan Purici, Institutul „Bucovina", Rădăuți: *Bucovina interbelică: despărțirea de Imperiu, integrarea în Regat*; – lector univ. dr. Radu-Florian Bruja, Facultatea de Istorie-Geografie a Universității „Ștefan cel Mare" din Suceava: *Discurs politic şi parlamentar. Cazul deputatului Iacob Pistiner*; – lector univ. dr. Ligia-Maria Fodor, Academia de Poliție „Al. I. Cuza", București: *Învățământul preşcolar în Bucovina habsburgică*; – CS drd. Ștefănița-Mihaela Ungureanu, Institutul „Bucovina", Rădăuți: *Şcoala şi sistemul de învățământ în paginile periodicului „Bucovina. Gazetă românească pentru politică, religie şi literatură" (1848–1850)*; – dr. Marin Gherman, redacția „Glasul Bucovinei", Cernăuți: *Noua lege a învățământului din Ucraina – un instrument al luptei geopolitice*; – CS drd. Karina Stempel-Gancarczyk, Institutul de Slavistică al Academiei Poloneze de Științe din Varșovia (Polonia): *Graiurile poloneze în Bucovina românească – trecut şi prezent*; – dr. Cătălin I. Nicolae, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan" București, CS I dr. Bogdan-Petru Niculică, Muzeul Bucovinei Suceava: *Teofil Sauciuc-Săveanu: dimensiunea savantului şi drama existenței unui academician*; – dr. Serhij Hakman, Administrația Regională Cernăuți (Ucraina): *Bucovina în toamna anului 1918: mişcările naționale şi contextul geopolitic*.

BDD-A32730 © 2018 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:40:29 UTC)

După susținerea celor 12 comunicări, au loc dezbateri, orele 13,30–14,00, unele cu accente polemice, purtate din perspectiva colaborării tripartite româno-germano-ucrainene privind Bucovina și a Centenarului Unirii Bucovinei cu România din 2018. „Istoricii din Ucraina și România – potrivit afirmațiilor lui Serhii Osaciuk și Marian Olaru – trebuie să caute puncte de vedere comune asupra istoriei ambelor popoare (român și ucrainean), numitori comuni și elemente de compromis pentru a elabora soluții social-politice viabile și viziunii comune referitoare la problemele politico-culturale de actualitate”, altfel, „toate cărțile noastre nu valorează” nimic. Profesorul Oleg Panciuk se referă în intervenția sa la împrejurarea în care l-a cunoscut la Cernăuți, înainte de 1944, pe academicianul bucovinean Teofil Sauciuc-Săveanu. Nicolae Toma, redactorul-şef al săptămânalului „Zorile Bucovinei”, preşedintele Societății Jurnaliştilor Români Independenți din regiunea Cernăuți, îi felicită pe conducătorii şi colaboratorii revistei „Analele Bucovinei” din Rădăuți şi propune organizarea unui „Congres al românilor bucovineni, la care să fie discutată noua lege a învățământului din Ucraina, în special controversatul articol 7” al acesteia, care „limitează învățământul în limba maternă a minorităților naționale, inclusiv în limba română”. În opinia sa, „la acest for al românilor din ținut [ar trebui] să participe directorii şcolilor cu limba română de predare din nordul Bucovinei, profesorii de limba română, preşedinții societăților național-culturale din ținut, pentru a cere şi a obține statutul de popor băştinaş-autohton”. Din păcate, după cum observă și profesorul Nicolae Hauca, redactorul Agenției BucPress, în corespondența sa, din 2 octombrie 2017, propunerea jurnalistului de la Cernăuți a rămas fără ecou în rândul participanților la lucrările Conferinței („reacția [acestora] a fost nulă”).

La lucrările de la Cernăuți ale Colocviului științific internațional „Bucovina și bucovinenii în istorie” participă Eleonora Moldovan, consulul general al României la Cernăuți, care adresează Institutului „Bucovina” al Academiei Române și organizatorilor manifestării de la Cernăuți „un mesaj de felicitare din partea Guvernului României şi [al] misiunii diplomatice române pe care o conduce”. Excelența Sa o prezintă în cadrul dezbaterilor de la Cernăuți pe Ganna Skoreiko, doctor în științe, noul director al Centrului Bucovinean de Cercetări Ştiințifice al Universității Naționale „Jurii Fedkovici” din capitala Bucovinei de altădată, exprimându-şi încrederea într-o viitoare colaborare a celor două instituții bucovinene de cercetare științifică. Prezența și alocuțiunea acesteia au reprezentat, cel puțin din partea noastră, o surpriză și nu s-au bucurat de o receptare pe măsura momentului (dar și a aşteptărilor), amintindu-ne că, în bună măsură, succesul colaborării româno-germano-ucrainene din perioada 1992–2002 s-a datorat, în primul rând, unei statornice și neobosite activități pregătitoare, în cadrul căreia au fost exploatate, cu înțelepciune, resursele diplomației, prin contribuția tuturor părților implicate în parteneriatul tripartit.

BDD-A32730 © 2018 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:40:29 UTC)

Lucrările Colocviului ştiinţific internaţional „Bucovina şi bucovinenii în istorie” sunt urmate de un scurt semnal editorial şi concluzii.

Parteneri media ai Conferinţei ştiinţifice internaţionale „Bucovina şi bucovinenii în istorie”, cea de a XXV-a sesiune anuală, aniversară, de referate şi comunicări ştiinţifice a Institutului „Bucovina” al Academiei Române, sunt cotidienele judeţene „Crai nou” şi „Obiectiv de Suceava”, Cromtel (Rădăuţi) şi Euromedia „Bucovina” (Cernăuţi).

Cea de a treia manifestare ştiinţifică organizată în 2017 de către Institutul „Bucovina” al Academiei Române este Colocviul ştiinţific „Bucovina şi bucovinenii în istorie. Oameni, mentalităţi, culturi”, manifestare aniversară, consacrată împlinirii a 25 de ani de viaţă academică la Rădăuţi, desfăşurat la sediul de lucru din Rădăuţi al Institutului, Calea Bucovinei, Nr. 9, în 14 noiembrie 2017, orele 9,30–13,30.

În prima parte a Colocviului, sunt prezentate şase referate-impuls: – CS II dr. Vasile I. Schipor, *Acad. Radu Grigorovici et alii. Corespondenţă (1993–2007)*; – CS III dr. Rodica Iaţencu, *Dr. Rodica Marchidan et alia. Corespondenţă (2006–2007)*; – CS III dr. Ovidiu Bâtă, *Colectivul de ştiinţele naturii al Institutului „Bucovina” la 25 de ani de activitate*; – CS drd. Ştefăniţa-Mihaela Ungureanu, *Contribuţii la promovarea valorilor culturii germane (1998–2017)*; – cercet. şt. Elena Pascaniuc, *Culegători şi cercetători ai culturii şi literaturii populare din Bucovina. Istoric şi deziderate*; – CS II dr. Marian Olaru, *Informaţii istorice despre activitatea lui Cristian Racovski în arhivele din Chişinău*.

Partea a doua a Colocviului cuprinde o dezbatere tematică: *25 de ani de la înfiinţarea Centrului de Studii „Bucovina”. Contribuţii, probleme, soluţii, oportunităţi de modernizare structurală.* Moderator al acestor părţi ale reuniunii este secretarul ştiinţific onorific, prin concurs, al Institutului „Bucovina”, CS II dr. Vasile I. Schipor. Vasile I. Schipor şi Rodica Iaţencu-Jugrin se referă, în intervenţiile lor, la „experienţa editorială-şcoală” a anului 2006, cuprinzând „învăţăminte pentru relaţia autor – editor(i) – editură”. Bogata corespondenţă, purtată prin e-mail, dar şi prin scrisoarea clasică, de echipa redacţională de la Bucureşti şi Rădăuţi (formată din Rodica Marchidan, Rodica Iaţencu şi Vasile I. Schipor) şi cei doi autori: acad. Radu Grigorovici şi D. Vatamaniuc, m.o. al Academiei Române, prestaţia Editurii Academiei Române, aflată permanent în comunicare cu cei trei redactori, au condus, în cele din urmă, la o realizare meritorie, reprezentată prin apariţia şi difuzarea a două lucrări fundamentale în cadrul Colecţiei „Enciclopedia Bucovinei în studii şi monografii” (19 şi 20): Acad. Radu Grigorovici, *Bucovina între milenii. Studii şi documente*, *Cuvânt-înainte*: D. Vatamaniuc, m. o. al Academiei Române, ediţie îngrijită de Rodica Marchidan şi Rodica Iaţencu, indice de nume de Rodica Iaţencu, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2006, 492 p.; D. Vatamaniuc, *Bucovina între Occident şi Orient. Studii şi documente*, *Cuvânt-înainte* de acad. Ştefan Ştefănescu, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2006, 688 p. (coordonatorul ediţiei: Vasile I. Schipor).

BDD-A32730 © 2018 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:40:29 UTC)

Mai presus de toate, această realizare reprezintă – potrivit afirmației lui Vasile I. Schipor – „triumful încrederii în capacitatea colectivului de cercetare de la Rădăuți de a promova proiecte editoriale de succes”, încredere susținută, cu înțelepciune, de academicianul Radu Grigorovici, începând din anul 2002. Corespondența purtată de academicianul Radu Grigorovici și fiica sa, dr. Rodica Marchidan, cu cei doi cercetători de la Rădăuți, în perioada 2006–2007, ar trebui tipărită – susține Vasile I. Schipor –, aceasta cuprinzând „documente valoroase ale devenirii profesionale și instituționale”, ca și, de altfel, bogata corespondență purtată de dr. Rodica Marchidan și Vasile I. Schipor, secretarul științific onorific, prin concurs, al Institutului „Bucovina” în pregătirea proiectelor editoriale și ale manifestărilor de la Cernăuți și Rădăuți, din 2011, anul centenarului nașterii acad. Radu Grigorovici, director fondator al Institutului „Bucovina” al Academiei Române. În istoria de numai 25 de ani a instituției de la Rădăuți – susține M. Olaru – „am adus puține lucruri noi în câmpul cercetării”, resimțindu-se astăzi „nevoia de revenire la surse”.

Sub conducerea lui Vasile I. Schipor, are loc în continuare un semnal editorial, cuprinzând cărți și periodice noi referitoare la Bucovina: – Emanuil Grigorovitza, *Antologia prozei*, vol. I–II, ediție de Ion Prelipcean, Horodnic de Jos, Editura „Ion Prelipcean”, 2016, 352 + 352 p. (Vasile I. Schipor); – Petru Caraman, *Corespondență*, vol. I, ediție îngrijită de Ion H. Ciubotaru și Remus Zăstroiu, *Introducere* și notă asupra ediției de Ion H. Ciubotaru, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2016, 781 p. (Elena Pascaniuc); – „Analele Bucovinei”, Rădăuți – București, anul XXIV, nr. 1 (48), [ianuarie – iunie] 2017, 340 p. (Rodica Jugrin, Vasile I. Schipor).

Inițiator și responsabil de proiect este CS II dr. Vasile I. Schipor.

Sfârșitul anului 2017 coincide, printr-un concurs de împrejurări, cu împlinirea a 25 de ani de viață academică la Rădăuți, dar și cu împlinirea unui sfert de secol din activitatea de cercetare științifică a unuia din cercetătorii instituției, activitate închinată, statornic, cu generoasă dăruire, Bucovinei și renașterii cercetării științifice din această parte a țării, într-o perioadă de proiecții ambițioase, de stranie abandonare a acestora (timp de peste un deceniu: 1995–2007) și de anevoioasă reînfiripare instituțională (începând din 2007). În tradiția multiseculară a scrisului românesc, ilustrând o adevărată „religie” a scrisului (Nicolae Manolescu, 1971), tradiție ce a răzbit prin vremuri dificile în spațiul lumii românești, după un sfert de secol, aici, la margine de țară și de gând românesc, în lipsa unei singure aprecieri, măcar, venind din partea ierarhiei noastre academice, sedusă numai de libertatea neîngrădită din vremea postadevărului, de cumul și de sinecură, nu putem încheia altfel decât, odinioară, vechii călugări-tipografi benedictini.

Sfârșit și Lui Dumnezeu laudă!

Cele două reproduceri cu care ilustrăm articolul nostru reprezintă fotografiile de grup efectuate la Rădăuți (29 septembrie) și Cernăuți (30 septembrie) la Conferința științifică internațională „Bucovina și bucovinenii în istorie”, consacrată împlinirii a 25 de ani de la înființarea Centrului de Studii „Bucovina”.

BDD-A32730 © 2018 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:40:29 UTC)

BDD-A32730 © 2018 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:40:29 UTC)